

”Hvad har vi nået”

Hermed en gennemgang af Norddjurs Kommunes aktiviteter og resultater i forbindelse med vores deltagelse i konkurrencen om at blive Danmarks vildeste kommune.

Baggrund for konkurrencen

Den biologiske mangfoldighed er truet lokalt, national og globalt grundet færre og levesteder. Mange arter dør ud med en hastighed, der ikke tidligere er set. På den baggrund udskrev miljøministeren i foråret 2021 en konkurrence for landets 98 kommuner om at blive ”Danmarks Vildeste Kommune”. I Norddjurs bakkede en enstemmig kommunalbestyrelse op om deltagelsen og afsatte ekstra ressourcer til en koordinator af arbejdet med biodiversitet i de 1½ år konkurrencen varede. Målet var, at kommunen skulle:

- strukturere og koordinere indsatsen,
- formidle og give faglig sparring om biodiversitet såvel internt som eksternt,
- fremme tværgående samarbejder og
- igangsætte/gennemføre projekter på kommunens egne og på private arealer.

Organisering af indsatsen

Den komplekse opgave blev løst via følgende 7 indsatsområder:

1. Prioritering og organisering
2. Formidling
3. Eksisterende naturpleje
4. Ny naturpleje
5. Sammenbinding
6. Netværk
7. Hjælp til selvhjælp

Opnåede resultater

Som det fremgår nedenfor, så gav de 7 indsatsområder god støtte i biodiversitetsarbejdet.

Ad 1) Prioritering og organisering

Biodiversitetskoordinatoren gav gennem hele projektperioden sparring til kommunens driftsafdeling vedr. naturvenlig drift på de kommunale arealer. Nye plejeindsatser på kommunale og private arealer blev prioriteret via en gennemgang af naturarealernes score for HNV (Høj naturværdi), der er et mål for arealernes biodiversitet. Den øvrige organisering fremgår af den nedenstående beskrivelse.

Ad 2) Formidling

Projektet medførte en intensiv formidling om biodiversitet på projektets egen hjemmeside (www.norrdjurs.dk/biodiversitet) og på Facebook-siden ”Norrdjurs giver plads til liv”. Sidstnævnte var kommunens slogan, der også indgik i projektets logo for kampagnen. Facebook-siden blev brugt flittigt til at informere om kommunens nye plejetiltag, tilskudsordninger for biodiversitet, deling af opslagsværker, netværk, tips til at indsamle og udså vilde frø og til at artsbestemme arter og meget andet. De fleste af

opslagene på "Norddjurs giver plads til liv" blev delt på Facebook-siden "Norddjurs vilde natur", der er et borgerdrevet inspirations- og diskussionsforum om biodiversitet, som opstod i forbindelse med projektet. Nogle af nyhederne fra Facebook-siden "Norddjurs giver plads til liv" blev også delt via kommunens officielle kanaler.

Herover blev der lavet 5 avis-artikler (se nedenstående links), flere radio-indslag, nyhedsbreve og et webinar, om hvad borgene selv kan gøre for at fremme biodiversitet. Derudover har kommunen organiseret et borgermøde, deltaget med biodiversitetsstande i hhv. en verdensmål- og en diversitetskonference, ligesom vi har været oplægsholder på flere infomøder for landmænd om biodiversitet. Projektet har også haft besøg af Miljøministeren, har deltaget i formidling om genopretning af råstofgrave til natur sammen med Region Midt, har fået sat flere nye infoskilte i flere naturområder mm.

Avisartikler:

- [Terma lader plænen stå til og gør plads til planter og insekter](#) - Lokalavisen 12/7-21
- [Borgere tager ansvar for biodiversitet](#) - Lokalavisen 26/11-21
- [Det går helt vildt for sig i kommunerne](#) - Lokalavisen 11/3-22
- [Hestene er min plæneklipper](#) - Lokalavisen 5/5-22
- [Menneskers indvinding af råstoffer ved Glatved Strand skaber helt nye muligheder for nogle af de mange arter, der ellers ikke kan finde fodfæste andre steder](#) - Norddjursliv.dk 21/7-22

Ad 3) Eksisterende naturpleje

Alle arealer, hvor Norddjurs har gang eksisterende i naturplejeopgaver som græsning, rydning og høstet, er tilset, evalueret, og driften er optimeret, hvor dette har været muligt. I samarbejde med driftsafdelingen er nogle kommunale ikke-beskyttede arealer ligeledes tilset og evalueret for at skabe den mest biodiversitetsvenlige drift ved f.eks. græsklip, udsåning af frø fra vilde planter og anlæggelse af en demohave for biodiversitet.

Ad 4) Ny naturpleje

Der er igangsat nye naturplejeprojekter ved Bønnerup, ved Glatved, Fuglsang Hede, ved Paradiset i St. Sjørup og ved Stendysserne ved Tustrup

Ad 5) Sammenbinding

Opgaven med at sammenbinde og skabe spredningskorridorer mellem naturområderne er igangsat, men der kan gøres meget mere. Sammenbinding kan ske ved naturvenlig slåning af grøftekanter, ved spredning af arter via nedlagte jernbanestrækninger, ved udsåning af hjemmehørende plantearter osv. osv.

Ad 6) Netværk

Kommunen har medvirket ved opstart af et netværk om biodiversitet for skoler og institutioner. Der er vejledt om konkrete biodiversitetsvenlige tiltag på udendørsarealer på flere skoler, en institution, flere private virksomheder, en planteskole, et museum og en kirke.

Ad 7) Hjælp til selvhjælp

Hjælp til selvhjælp er givet via de mange ovennævnte formidlingstiltag - samt fremstilling af hæftet "Giv plads til liv", der vejleder helt lavpraktisk om konkrete biodiversitetsvenlige tiltag. Der er indtil nu uddelt 3000 styk af hæftet.

Finale grøn bog

Kommunerne blev som afslutning på deltagelsen i konkurrencen om at blive Danmarks Vildeste Kommune inviteret til at indsende en "Finale grøn bog". Norddjurs Kommunes finaleprojekt havde til formål at fastholde, forbedre og udvide naturarealer ved Glatved Strand, der i forvejen har meget høj biodiversitet grundet den meget næringsfattige og kalkholdige jord i området. Området indgår i et meget stort sammenhængende naturområde/en spredningskorridor langs kysten. Projektet skal forbedre levevilkårene for områdets særdeles sjældne og truede arter. Herudover er muligheden for opkøb af yderligere udtjente råstofgrave blevet undersøgt.

Projektet i Glatved søges fortsat realiseret i samarbejde mellem lodsejere, private virksomheder, lokale dyreholdere, lokale borgere, Region Midt (råstofmyndighed), Nationalpark Mols Bjerge samt andre lokale og nationale natureksperter.

Afgørelsen på konkurrencen

Den 19. september 2022 blev vinderen af konkurrencen udpeget til et stort kåringsevent ved Amager Naturcenter. Dommerpanelet havde utroligt svært ved at vælge en vinder, blandt de mange gode projekter, MEN - Vordingborg Kommune endte med at løbe med titlen som Danmarks VILDESTE kommune.

Norddjurs nomineret til prisen for det mest intelligente naturprojekt

På grund af finaleprojekternes høje kvalitet blev nogle kommuner nomineret til ekstrapriser inden for kategorierne: Stort, Vedvarende, Intelligent, Nytænkende og Engagerende. Her i blandt Norddjurs Kommunes finaleprojekt, der blev nomineret til prisen for det mest intelligente naturprojekt. Syddjurs Kommune løb med den intelligente ekstrapris, men vi er meget stolte over nomineringen i netop denne kategori.